

Crònica 9: De Periyar a la regió del Kuttanad

Fa un parell d'hores que seiem al terra de la parada d'autobusos, estem arrecerats per unes bigues de ciment que ens fan l'ombra justa per no quedar esquerdats pel sol. Deien que el bus de Kumily sortia a les dotze però resulta que avui ha marxat abans. S'escampen tota mena de rumors aferrissats, hi ha qui li sembla recordar que ahir es va esllavissar la carretera i n'han tallat el pas, altres repliquen que a la carretera hi fan obres i els vehicles han d'agafar una altra drecera, tothom s'inventa nous horaris i arguments convincents que ens fan entendre que estem ben arreglats, cadascú té la seva veritat que varia amb l'arribada de nous enraonats. Per manca d'opcions decidim passar el dia a la parada d'autobusos esperant que passi quelcom, ens assegurem d'estar ben encarats i escrutem el nostre voltant per entretenir la paciència. Un senyor seu cargolat sota d'un paraigües negre, és el toldo de la seva parada, arregla sandàlies i xanquetes amb una llestesa fascinant i les ungles i les dents li fan d'estenalles. Rera un carro rovellat seuen a terra el venedor de te i els seus clients, té un perol d'aigua calenta, un colador ple d'herbes i un pot de llet ensucrada, barreja els tres ingredients passant-los d'un got a l'altre i llueix el seu assaig malabar allargant i escurçant la distància entre recipients mentre el deliciós líquid beige queda gairebé surant per l'aire. Cada te val tres rupies i s'entreté encistellant els beneficis sobre la lona del carretó.

***Les ungles i les dents són les
úniques eines que necessita
aquest senyor per arreglar
sabates.***

Munnar. 22 gen. 2003

Per aquelles casualitats temudes just quan hem decidit abandonar la guàrdia per anar a buscar aigua ha arribat un autobús amb intenció de creuar el districte d'Idukki, no l'hem perdut perquè mig poble estava pendent de la nostra sort i ens han alertat amb una cridòria cordial.

Seiem a l'esquerra del conductor mirant escèptics com aquest homenet esquifit i camacurt aboca més de mig cos sobre el volant, intenta domar-lo forcejant amb fúria mentre perd els pedals, esbufega suat allargant-se tot ell per fer seu aquest duel. Les pujades són feixugues, el volum humà ja sobresurt per totes les obertures, l'escalfor del motor i el poc aire ens manté rebullits i ens distraiem mirant el daltabaix de plantacions de te que arranen la carretera. Compadits pel patiment del motor perdem l'alè cada vegada que el conductor ha de fer marxa enrera per poder agafar aquesta mena de revolts que fan girar l'autobús sobre d'ell mateix, o per escatimar un pam de terra al precipici i deixar escolar als vehicles que ens venen de cara. Al soroll eixordador del motor i de la botzina que xiscla obrint pas a cada revolt s'hi ha afegit la música estrident d'una veu de noia, ens fereix amb uns crits aguts i accelerats que es barregen amb campanetes i xinxines fent-nos esgarriar les dents. No entenem el criteri de recollida de passatgers, molts ens demanen l'alto bo i saltant al mig de la carretera amb el braç estirat i movent la mà, alguns els recollim i d'altres els fem apartar sense ni frenar. També ens intriga que d'entre la vegetació salvatge surten senyors encamisats i amb cartera que s'enfilen al bus o desapareixen engolits per la natura. Quan hem arribat al cim de la pujada hem quedat encallats rera d'una corrua de cotxes, camions i autocars, gairebé ningú ha baixat a satisfer la seva curiositat i han esperat pacients i endormiscats. Hem reprès la marxa a les sis de la tarda, quan els treballadors de la carretera han acabat d'apilonar la runa que havien fet baixar a cops de pic de les cingleres. La via oberta és tant estreta que l'autobús ha d'enfilat un parell de rodes sobre els pilons de roca per no caure daltabaix, però aquest desnivell l'ha fet tombar de mala manera i ens hem aferrat a la finestra preparats per saltar bo i esperant la bolcada, però res, una forta sacsejada i hem tornat a revifar.

***Vista des de la cabina de l'autobús. Sobren les paraules...
Munnar-Kumily 22 gen. 2003***

Encara no ens havíem refet d'aquest ensurt quan el conductor ha començat a frisar i a botzinar inexplicablement a tots els vehicles que perseguíem, la velocitat de les baixades era imprudent i avançàvem temeràriament a qualsevol objecte mòbil que se'ns posés al davant. Agafava carrerilla i fèiem

apartar sense miraments a les bicicletes dels venedors de gelats, als vianants i als altres autobusos, una proesa absurda, doncs ens aturàvem tot seguit a recollir passatgers i tornàvem a ser atrapats per tota aquesta tropa. Al camió dels troncs l'hem avançat unes cinc vegades ben bones, però ningú rondinava, tots ens han donat pas i el conductor semblava justificar la seva pressa bellugant indignat el rellotge de canell. Alguns viatgers han dormit tot el camí, amb el coll rebregat per arribar a recolzar-se amb el respall de ferro o caigut sobre d'ells mateixos al ritme de cada sotrac.

Ja avesats a aquest suplici hem gaudit del resol de la posta que enlluernava un paisatge mai vist, desenes de flams gegants feien de muntanyes, amb les vessants ondulades i recobertes amb un to groguenc, només els hi faltava els regalims del sucre cremat. Hem resseguit un riu de pedres planes que estancava petits bassals d'aigua, és una festa veure la vida a les ribes. Nois capbussant-se, noies assegudes dins l'aigua amb una tela cargolada per sota les aixelles, fregant-se la pell amb uns draps molls i escorrent-se les cabelleres, altres xopes i rentant la roba a trucs, picant-la contra els rocs, i sobre les roques seques tot un escampall de peces de vestir posades a eixugar. Més avall un rengle de noies renten pots i olles i carreguen l'aigua sobre el cap amb unes gerres d'alumini, es coronen amb el drap de fregar cargolat i s'hi enfilen qualsevol pes. Ens ha glaçat entendre què hi feien tot una colla de bigues de fusta clavades perpendicularment a la carretera i suspeses en ple precipici, les uneixen amb taulons i les recobreixen amb qualsevol material per acabar-ne la barraca, habitatges encimbellats que neixen sobre el buit del barranc. L'ambient de l'autobús va a ràfegues, podem viatjar llargues estones sense que ningú xerri i de sobte una cridòria s'anima fent callar la cinta de cassette i la botzina, una tertúlia aferrissada que ens fa dubtar si no és una batussa, però s'acaba amb unes grans rialles i nosaltres ens roseguem per dins de no poder entendre què s'hi cou, hi ha certs moments que donaríem el què fos per poder apreciar els matisos de la seva expressió verbal, els trucs de la llengua i el sentit parlat de la vida quotidiana. Fa més de cinc hores que rebotem sobre aquests seients i tenim les bufetes a punt d'esclatar, encara ens ha fet més mal quan hem girat el cap per veure com anava de carregat aquest auto, qualsevol intent de baixar és absurd doncs gairebé no para quan recull i descarrega passatgers i anem tant atapeïts que sembla impossible poder arribar a la sortida. Hem agonitzat fins a tal punt que estàvem gairebé convençuts de baixar al pròxim poble i reprendre la marxa l'endemà, quan ens hem aturat i el conductor ha avisat a tota la trepa que la parada era de dos minuts, hem saltat esperitats i campí qui pugui cap al primer racó que, per poc íntim que fos, ha sigut bo per alleujar-nos. Les senyals de trànsit van escasses, però ens ha semblat reconèixer un indicador que situava el nostre poble a uns trenta quilòmetres, s'ha fet fosc i han recobert les obertures de l'autobús amb una mena de persianes de lona. Sense saber com ni perquè el senyor dels tiquets ens ha agafat les motxilles i les ha carretejat fins a la porta, ens ha cridat amb presses i sense entendre res de res les ha llençat dins d'un altre bus que hi havia aparcat porta per porta, rera dels bultos hem anat nosaltres i altres passatgers. Ens ha sobtat aquest joc de relleus en plena carretera, però sigui com sigui, devia ser un canvi habitual doncs poc després ens han deixat a puesto. Hem trigat set hores per recórrer uns 105 quilòmetres i ara arribem a Kumily de fosc, som reincidents en aquesta mala costum d'arribar als pobles

de nit, tots ens semblen iguals, estem llargues estones desorientats sense saber decidir cap on ens enfilem, i no és fins al matí següent que aconseguim entendre la distribució de la vila. Al final del carrer principal hi ha la frontera amb l'estat de Tamil Nadu, és un barrot que puja amb contrapès i baixa a estrebades de corda martiritzant a un noieta uniformat que des de la cadira repeteix el mateix moviment sense desvetllar-se. Carretes de fruites i verdures, saques de peix sec, botigues d'espècies i un reguitzell de restaurants que fregeixen la teca fora al carrer amb uns perols de ferro recremats i la serveixen sobre les fulles de plàtan.

***Parades i parades s'agrupen al costat de la frontera de Kerala i Tamil Nadu. Seran productes de contraban?
Kumily 23 gen. 2003***

Cents de pelegrins baixen arremolinats de dalt dels autobusos frisosos d'estirar les cames, corren gairebé nus, amb un drap taronja lligat a la cintura o tapats amb robes negres i guarnits amb collarets i cordills. Baixen entumits dels llargs viatges que els apropen al poble d'Erumeli, fa quaranta-un dies que practiquen tota mena d'abstinències abans de començar la caminada fins al temple de Sabarimala. Són els devots d'Ayappa, el déu hindú nascut de la cuixa de Vishnu i concebut durant un engany, quan el déu Shiva va persuadir a Vishnu perquè adoptés la seva forma femenina de Mohini l'embruixadora divina; tots els pelegrins són homes doncs les dones en edat menstrual tenen prohibida l'entrada al temple. Ens estem al Cardamon Cottage, una casa d'hostes voltada de palmeres, parres de plàtans verds, plantes de cardamon i boletes de pebre. És una casa destartalada amb dues habitacions per llogar, un petit quarto on hi dorm en Rajesh i una cuina de foc a terra. Aquest noieta ens ha pescat indecisos a la parada d'autobusos i l'hem seguit fins a la barraca. Ens ha explicat que des de fa un parell d'anys té l'ofici de captar viatgers, un amic del seu pare li ha confiat aquest negoci i ell guarda la casa nit i dia i li prepara el feix de diners cada dilluns. Deu tenir uns vint anys, però aquests bigotis fornits que estan de moda li donen un aire d'adult assenyat, estudia un graduat amb tècniques de màrqueting i es passa el dia fent-la petar amb els seus companys de fatigues; un amic que condueix un rickshaw i sempre que passa a prop s'atura a veure'l, un senyor més gran que mata les hores endormiscat als peus del seu llit i no n'hem sabut esbrinar

el parentesc i un parell de nanos espigats que el venen a buscar cada tarda per anar fer un glop d'algun beuratge. Quan els veu arribar ja va de bòlit, redacta una nota pels estimats viatgers que puguin arribar extraviats ressaltant amb paraules eloqüents totes les virtuts de l'estança i fuig a corre cuita encomanant-nos que no deixem escapar a cap turista que travessi la tanca del jardí. Torna al capvespre més xerramec que mai, excusant-se mil i una vegada per l'alè de bar. L'hem ben viciat a les truites de patates, tot i que només n'és coneixedor del gust, doncs la textura és d'ou remenat, ens excusem d'aquestes destrosses culinàries culpant als estris rudimentaris de la cuina. Ens ha dut a una botiga plena de saques d'arròs oferint-nos una lliçó magistral sobre els diferents tipus de cereals i les seves propietats, ens ha fet coneixedors de bromes rivals que es fan d'un estat a l'altre per gallejar amb orgull del seu arròs, diu que algú de Tàmil ha d'estar molt apurat per cruspirse arròs de Kerala, i ens ha ensenyat l'arròs que li feia menjar la seva mare de petit, de bon matí primer es bevia el suc i després l'arròs i tenia energia per tota la jornada. Cada dia cap a les vuit del vespre tot el poble queda a les fosques durant mitja hora, és una estratègia per salvar electricitat que el govern duu a terme a tot Kerala, es comencen a encendre quinquers i espelmes i els negocis es fan sota una llum tènue. Hem comprat un quilo de tapioca per sis rupies a un venedor de carrer que corria amb una balança de peses, les seves mans clapejades amb gràcia per un malentès de la pigmentació es confonien amb les arrels mentre ens triava les més joves. La botiga dels ous put a gallina, no poden negar que son frescos doncs la cridòria d'aquests animals s'escapa de la rebotiga. N'hem comprat mitja dotzena i ens els han empaquetat amb una devoció que llavors ens sabia greu deslligar la paperina, cada ou estava recobert amb paper per no dringar amb els altres i cada tres ous feia un nou pis amb diaris dins del cucurutxo, un cordill repassava tota la paperina i feia de nansa per poder-los passejar.

*Al cottage d'en Rajesh vam disposar de cuina i per això vàrem sortir a comprar...
Kumily 23 gen. 2003*

Les cases del barri són cubs de ciment esquerdats, les finestres són petites i el sostre molt baix, per entrar s'ha de fer una bona camada saltant el rec de clavegueres. Les portes de les cases estan obertes tot el dia i les noies seuen

avorrides desaparacitant-se les cabelleres i veient a passar el temps, els menuts corren conills amb un cordill vermell lligat a la cintura que amaga un paquet que li atribuïm algun sentit religiós o protector. Uns dibuixos geomètrics decoren l'entrada de les cases, són mandales dibuixats amb pols de colors que s'aconsegueix trinxant fulles, farina, llavors i closca d'arròs cremada. La pols llisca per entre els dits que es belluguen fent d'embut i creant el dibuix efímer que dóna la benvinguda al sol i s'esborra amb els tràfecs de la rutina. A peu de porta hi ha molts avis que apuntalen el seu cos a l'ombra per gaudir d'un nou dia, el més ancià seu ajupit sobre els talons recobert amb robes i collarets de pelegrí, abandona el seu bastó i rosega cada gra del grapat d'arròs, és el seu ritual de mitja tarda i l'allarga fins ben entrada la nit, obre la boca gairebé desencaixant la mandíbula per rebre un gra d'arròs i gaudeix sol d'aquesta afició mirant absort en la seva passivitat i amb una serenitat desconcertant el frenètic moviment que l'envolta. Una casa del barri té televisió i atrau a tot el veïnat, a qualsevol hora petits i grans s'amunteguen al voltant de l'aparell que es fa sentir des de l'altra punta del carrerot. Algunes cases han convertit l'entrada en botiga i despatxen alguns productes bàsics que s'apilonen empolssinats i desafiant la data de caducitat. Un parell de dones fan la bugada del veïnat a la bassa d'aigua podrida dels ànecs i el punt de reunió del barri és una mena de solar embardissat on hi estenen la roba molla, hi cremen la brossa i hi espeteguen tot de fogueres que il·luminen, escalfen i couen.

En Rajesh ha caçat uns nous veïns, són en Guy i la Yael una parella d'Israel que s'han aficionat a les espècies, s'entretenen a esmicolar-les i a etiquetar-ne pots petits que guarden com relíquies. Ens han cuinat un xafarranxo d'ou i sofregit que n'hi diuen sushucka, nosaltres hem respost amb una truita de patates amb oli de coco i el noiet de la casa ens ha preparat un tou d'arròs; cada vespre seiem a la fresca i compartim aquests bons aliments com a pretext per tafanejar i saber més dels nostres móns. Rèiem d'un amic d'en Rajesh que provava d'enforquillar l'arròs i el perseguia per tot el plat sense èxit, no gosava menjar amb els dits perquè nosaltres utilitzàvem coberts fins que l'hem descobert tot enfeinat amb cara de fam i el plat ben ple, desdramatitzant el suplici hem provat d'engolir els granets fent cullera amb els dits de la mà i hem acabat suplint la manca de traça pel gust de potinejar el menjar. En Rajesh ens ensenyava il·lusionat el retall d'un article del diari on el govern demana administratius per treballar en empreses agrícoles de Tamil Nadu, tots el volíem ajudar a redactar el currículum en anglès amb més bona fe que sentit comú i ell s'ha esglaiat quan li dèiem que era important posar un apartat d'interessos i aficions. En Guy fa més de dos anys que volta pel món, té 25 anys i una cultura de vida que ens deixa planxats, treballa de tant en tant quan viatja cap al nord d'Europa i es gasta els cèntims ben a poc a poc gaudint de cada país, diu que per viure només necessita viure, ha estat al Kashmir, a Colòmbia i a Sierra Leone i se'n riu d'ell mateix dient que l'única sort de ser d'Israel és que no tem els aldarulls de cap altre país. La Yael és molt joveneta aquesta és la primera vegada que marxa dels kibbutz, unes comunes rurals on vivia amb la seva família i centenars de persones més, diu que un dels malsons que encara conserva és que es despertava de nit buscant els seus pares i es trobava tot de nens i nenes dormint al seu voltant, fa un parell de mesos que festegen, es van conèixer al nord de la Índia i han

decidit viatjar junts fugint d'una mala situació política que els converteix en un poble de joves errants.

***En Guy i la Yael, dos joves israelians i més que troben refugi en el món...
Kumily. 27 gen. 2003***

El santuari de vida salvatge de Periyar ens queda només a quatre quilòmetres de kumily i s'hi pot arribar a peu pel parc natural de Thekkady entre els turons de Cardamon. A l'entrada els guardes ens han cobrat cinquanta rupies a cadascú i hem caminat immersos en un selvàtic món de crits d'ocells, topant escèptics amb una colla de cartells de tigres i elefants pintats a l'oli. Hem arribat ben decidits fins a les casetes d'informació, tenim uns consells molt valuosos que ens han confiat en Guy i la Yael, a les tres en punt s'obra la venda de tiquets per les barques del govern que només valen 15 rupies i fan el mateix recorregut que les barques de luxe que esquilen turistes. Esperem asseguts sota uns troncs de bambú compartint ombra amb una colla de monos que ens miren amb cara d'home vell, tenen els ulls petits, el pèl gris i escabellat i les mans sucades amb betum negre. Es penegen de la cua i es deixen anar cap a les branques més baixes espantant a una colla de noies que intenten fugir atrapades en el seu sari. Uns menuts en fan escarni els provoquen amb ganyotes però no aconseguen incitar-los doncs els hanuman estan massa enfeinats pispant les deixalles de dins dels contenidors i abocant-les daltabaix dels arbres, s'afarten amb les lllaminadures dels turistes que ignoren els cartells de no alimentar als animals i els inflen només per gaudir de la gràcia de veure'ls menjar, llencen els embolcalls sota els cartells de "non plastic zone", desobeint la perversitat d'aquesta frase que fa lícit el desprendre's de qualsevol deixalla fora del recinte natural. Una manada de persones esperem asfixiats el viatge de les quatre de la tarda, han arribat tota mena de barques i ens hem anat col·locant per categories, barques privades, barques amb seients còmodes a la coberta i una barqueta claustrofòbica de vidres bruts on ens hi hem encabit els

motxilleros de baix pressupost i els locals. Naveguem pel llac esquivant els fantasmes dels arbres que van ser sacrificats a l'embassament, centenars d'aus volen en cercles esbategant les immenses ales, altres apuntalen majestuosament el seu cos com una prolongació dels troncs que s'aixequen desafinat a la putrefacció i el verdet de l'aigua i resten immòbils eixugant les ales amb el sol de mitja tarda. Sembla una cursa d'embarcacions, ens avancem les unes a les altres i el soroll dels motors deu haver fet fugir als pocs animals que s'apropen al llac a beure aigua. És un defici psicòtic, tots tenim preparats els binocles i la camera de retratar i falta fer algun gest equívoc perquè tothom busqui desesperat alguna senyal de vida, les vores del riu queden tant lluny que les pedres bé podrien passar per elefants. Una família de búfals, dues guineus, uns quants porcs salvatges, algun esquirol i un grapat d'aus és el nostre patrimoni observat, eren les ànsies de veure quelcom que definien les formes des de la llunyania. Ens han passejat una hora i escaig i hem tornat a port amb la cua entre cames, els de quinze, els de cent i els de dues centes rupies.

***Al parc de Periyar sembla que els animals han
corregut la mateixa sort que els arbres que
engalanen el llac...
Kumily 25 gen. 2003***

Marxàvem de Kumily ben ofuscats, en pocs moments ens havíem barallat amb mig veïnat intentant fer-los entendre que les trucades a cobrament revertit no són cap estafa, quan hem ensopegat amb en Román i en Juan, uns amics que vam fer a Munnar i que són un sac de felicitat, es dediquen a filmar algunes imatges de l'Índia per crear-ne un documental, i ens han encomanat aquella alegria de les persones que gaudeixen de les seves iniciatives.

Quatre hores d'autocar i ens hem plantat a kottayam, al bell mig de la regió del Kuttanad, uns setanta cinc quilòmetres d'aigües atrapades entre la costa de Malabar i les muntanyes dels Ghats occidentals que esberlen la terra de Kerala ensenyant les intimitats de la vida quotidiana als passatgers de les barques. Naveguem per l'entramat de recs i vies fluvials dalt d'un transbordador del govern. Embolcallats per un túnel de vegetació ens obrim camí apartant els miler de nenúfars florits que encatifen l'aigua i els manyocs de plantes amb arrel que suren al voltant. Endevinem sorpresos alguna

xancleta i alguna bombeta que han tingut mala fi i ens fan imaginar la varietat d'objectes que deuen amagar aquestes aigües. Els escolars ens esperen impacients enfilats dalt dels troncs que lligats de tres en tres fan d'embarcador, seguint el rengle de nens uniformats podem intuir on queda l'escola, pugem esverats i ensenyen un foli quadriculat al senyor dels tiquets, que els hi tatxa una casella amb un gargot. Algunes mares carregades amb gerres, llenya i cistells també s'esperen fent equilibris sobre els troncs, fins que amarrem la corda i la barca rebota sobre els pneumàtics de goma que pengen a cada costat entumint els cops que esclafen la carcassa contra terra ferma, elles encistellen els trapeus al sostre del transbordador i s'enfilen amb feinats ajupint el cap i fent una bona camada arremangant-se els saris per no quedar travades. Estem voltats de camps d'arròs, immenses extensions sucades d'aigua que nodreixen la població, resseguim amb la mirada el barri des del riu, veiem temples, palmeres, esglésies, camps llaurats, camps ofegats, canoes de cap per vall i una colla de barraques que allarguen el pati fins al riu. Homes que jeuen a l'hamaca arran d'aigua, noies fent la bugada o rentant els plats molles fins als genolls, infants que corren amb el cos ensabonat i noietes que es banyen discretes sota les robes. Si no fos que tot segueix el seu curs i que res s'atura amb el tràfec de barques ens sentiríem torbats d'espiar la vida des de les aigües. Les canoes suren de miracle, desenes de cocos, saques de petxines i farratge aprofitat de les herbes de l'arròs enfonsen les humils kettu vallam fins que l'aigua queda arran, una petita onada o un peu en fals dels remers podria omplir-les i engolir-les. Són les barques lligades de Kerala construïdes sense fer ús de cap clau, cosint els taulons de fusta amb cordes de fibra de coco i envernissades amb una resina de llavors bullides.

***Als ramals dels rius de Kerala, coneguts com a "Backwaters" la vida flueix al ritme de l'aigua...
Kottayam-Alappuzha 27 gen. 2003***

Alguns pescadors llencen la xarxa des de la barca, mentre els seus companys s'afanyen a treure l'aigua que ha vessat cap dins, si no s'empenyen de remes porten veles fetes de sacs cosits que s'inflen rebufant un soroll de plàstic sec. Avancem a una casa – barca de tres mil rupies al dia,

que es lloga per passar la lluna de mel surant pels backwaters o per conèixer tots els ramals de la regió sense el soroll de cap motor.

***Per uns 60 euros es pot gaudir d'una jornada sencera de luxe sobre un "Kettu Vallam".
Kottayam-Alappuzha 27 gen. 2003***

Gairebé no hi ha ponts que uneixin les dues bandes, alguna palanca llevadissa a cops de corda fa anar de bòlit als barquers que han d'aturar el motor i avisar a l'encarregat endormiscat que els hi aixequi el pont. Hem quedat encallats amb un garbuix d'herbes que s'han entrelligat escanyant al motor, sense rumiar-ho ni un moment, l'home que amarra la barca s'ha descamisat llençant-se a les espesses aigües per desembolicar l'enredo.

***El submarinista improvisat intenta alliberar l'hèlix de les males herbes...
Kottayam-Alappuzha 27 gen. 2003***

Som a mar obert i una colla d'ocells pescaries ens esquitxen picant amb fúria contra l'escuma, entrem a Alappuzha amb l'última llum del dia. Enganyats pel resol ens ha sorprès una bafarada d'aigües estancades, la lluïssor de les rodanxes de petroli unta les deixalles que s'ofeguen fastiguejant entre les embarcacions del port i les vores del riu, s'ha d'ésser molt poeta per anomenar aquests paratges la Venècia de la Índia. Ja havíem agafat el son al primer cutxitril que oferien habitacions lliures quan ens ha despertat una remor d'espetecs cruixents, dubtàvem del risc que suposa conèixer els companys de recinte però la curiositat ens ha fet encendre el llum, desenes d'escarabats de mida refeta tafanegen amb propietat el nostre equipatge, el feinat a foragitar-los és tant feixuc a aquestes hores somnàmbules que optem per matar l'angunia de les corredisses amb el soroll del ventilador.

Olga&Fraz

El reportatge: Animals i mitologia

Una vintena de reserves i parcs naturals preserven la vida salvatge dels animals de la Índia. Resseguint l'exuberància geogràfica de les muntanyes dels Himàlaia, l'explanada del Ganges, els pantans de Bengala, el desert del Thar, l'altiplà del Decà i els Ghats Occidentals, que engendren una diversitat d'habitats digne d'acollir a la més extensa gamma d'animals. Aus, ossos, tigris, rinoceronts, elefants, cérvols, búfals, monos, esquiroles, serps... viuen respectats i venerats pel seu protagonisme a les llegendes hindús del Ramayana i el Mahabharata o sobreviuen patint les creences màgiques que atribueixen propietats curatives a les seves pells, nodrint a grups de contrabandistes organitzats que practiquen la caça furtiva per satisfer aquestes cruels excentricitats. Al 1972 es va prohibir el shikar, la caça del tigre, que fins llavors havia sigut el prestigi i l'esport de reis, maharajás i emperadors, però el cens d'aquests exòtics animals no sembla recuperar-se i ronda vora les 2500 vides. La carn del felí salvatge s'utilitza per espantar les serps, les fregues amb la grassa del seu ronyó curen la impotència masculina i posseir-ne el nas propicia el naixement d'un fill baró, però la més popular de les creences és que la vida d'un tigre es cotitza a 50.000 dòlars. Al parc natural de Periyar hi ha una reserva de tigris, són 777 quilòmetres quadrats de bosc que amaguen disset tigris, centenars de cartells retraten el felí pintat de vius colors atraient cada dia una multitud de turistes enganyats que es resignen culpant a l'atzar. Un guarda forestal explicava que durant els seus vint anys com a guia del parc només ha vist de lluny un parell de tigris.

***Aquest és l'espècimen més semblant al tigre
que hem vist fins ara...***

Uns 19.000 elefants en estat salvatge poblen les selves del país, un fidel animal de càrrega i portador domesticat ara fa 3000 anys, són un element habitual als festivals religiosos, desfilen guarnits amb barrets daurats i la trompa pintada i caminen pacients enmig de milers de devots embogits, carrosses i bandes de músics. Comparteixen vida i llenguatge amb els seu cuidador i la majoria són propietat de famílies benestants que llueixen la magnitud del seu patrimoni demostrant que poden permetre's costejar l'alimentació de l'animal. Ganesh, el déu hindú amb cap d'elefant, fill de Shiva i Parvati és venerat popularment per l'èxit i la prosperitat, molts temples llueixen la seva imatge grassoneta i riallera i als llocs més insòlits s'hi pengen enganxines amb la seva cara rosada. Però l'existència d'aquests bondadosos mamífers es veu amenaçada per la desforestació i la sobre població que desestabilitzen l'equilibri del seu hàbitat natural, cada adult necessita menjar uns 200 quilos de vegetació al dia i beure uns 100 litres d'aigua.

***La vida de l'elefant i la del seu cuidador
s'acaben convertint en una...***

Els monos més comuns són els macacos Rhesus de natges vermelles que ens van sobtar per la seva agressivitat i els Langur hanuman de pel gris que s'enfilen enjogassats a les palmeres i als teulats. La creença hindú protegeix aquests animals atorgant-los la condició divina de servidors dels déus, narra l'epopeia de Ramayana que el déu Hanuman va demanar a centenars de monos que unissin els seus cossos formant ponts perquè l'exèrcit pogués arribar fins a l'illa de Lanka, per ajudar a Rama a lluitar contra el malvat Ravana que li havia raptat a Sita la seva muller, per fer-lo morir d'amor.

***Els micos sempre s'acaben
convertint en el centre d'atenció...***

Cap al 1960 el rinoceront hindú va quedar gairebé extingit, els caçadors furtius sacrificaven aquestes bèsties per manllevar-los l'unicorn remunerat per les seves propietats curatives i espirituals. Ara uns 1100 exemplars viuen protegits a les reserves d'Assam als estats muntanyosos del nord-est del país. Els encantadors de serps martiritzen a les cobres i les pitó fent-les malviure en els seus cistells, els hi treuen el verí i les torturen davant la mirada patètica dels humans que quedem captivats pel moviment i la presència d'aquests rèptils. Al déu Shiva se'l dibuixa acompanyat d'una cobra i agafant un bastó cobert de varies serps. Hi ha més de 200 espècies, una quarta part de les quals són verinoses. Un noi de Kerala ens ha explicat que des de petits aprenen a fugir de les serps, salten enrera i cap un costat sense girar-se d'esquena al rèptil, doncs davant d'aquests animals només tens temps a fer una vibració. Els diaris locals redacten casos d'infants pessigats per serps comunes als patis de les escoles i hi ha qui creu que es poden guarir totes les picades amb tractament ayurveda, una medicina de més de 5000 anys d'antiguitat que entén a la persona i la natura com un tot.

Consells i curiositats

A les guixetes de venda de bitllets de les estacions de tren tenen un llibret traduït a l'anglès que porta per títol "Trains at glance", recull tots els horaris de tren de la Índia, els noms de cada estació, els números dels trens i els preus, és una bona troballa que només val vint-i-cinc rupies i et permet continuar improvisant el viatge sense desesperar-se.

A vegades creiem que algú ens fa ombra quan en realitat ens està donant el seu recolzament...

Olga&Fraz